

Lisa 5. Strateegia seosed teiste arengudokumentidega

Ida-Harju Koostöökoja (IHKK) strateegia koostamisel on arvesse võetud erinevate tasandite arengudokumente (riik, maakond, kohalik omavalitsus).

Riikliku tasandi arengudokumentidest on kokkuvõtvalt aluseks võetud neli peamist:

- 1) strateegia „Eesti 2035“ kui riigi peamine strateegiline alusdokument;
- 2) ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava, mis on LEADER-meetmete aluseks;
- 3) ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava, mis on sotsiaalvaldkonna eesmärgi aluseks;
- 4) heaolu arengukava 2023–2030, mis sätestab sihid sotsiaalvaldkonnas.

Eeldus on, et nimetatud dokumendid on juba arvesse võtnud teiste valdkondade püüdlusi ja poliitika. Seega kooskõla nendega kindlustab vastuolude puudumise ka muude dokumentidega.

Regionaalsel tasandil on välja toodud sidusus Harju maakonna arengustrateegiaga ja kohalikul tasandil omavalitsuste arengukavadega (tabel 1).

Tabel 1. IHKK strateegia seosed teiste arengudokumentidega

Arenudokument	Eesmärk	IHKK strateegia seosed
Strateegia „Eesti 2035“¹	Strateegilised sihid: <ol style="list-style-type: none">1. Arukas, tegus ja tervist hoidev inimene2. Avatud, hooliv ja koostöömeelne ühiskond3. Tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik majandus4. Kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond5. Uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riigivalitsemine	IHKK strateegia panustab otseselt sihtide 1–4 saavutamisse. Määratletud on eesmärgid ja meetmed, mis panustavad kogukondade, koostöö, kohapealse uuendusliku ettevõtluse ja hea elukeskkonna arendamisse.
Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027²	Erieesmärk nr 8: <ul style="list-style-type: none">• Edendada tööhõivet, majanduskasvu, soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste osalemist põllumajanduses, sotsiaalset kaasatust ja kohalikku arengut maapiirkondades, sealhulgas ringmajandust, biomajandust ja säästvat metsamajandust LEADER-sekkumise üldeesmärk: <ul style="list-style-type: none">• Maapiirkondades atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna ning aktiivsete ja ühtehoidvate kohalike kogukondade terviklik arendamine	IHKK strateegia lähtub otseselt erieesmärgist 8, LEADER-üldeesmärgist ja erieesmärkidest: <ul style="list-style-type: none">• Eesmärgid on tervikuna suunatud sekkumise üldeesmärgi saavutamisse – toetatakse elukeskkonda edendavaid projekte, panustatakse ettevõtluskeskkonna arengusse (nii otseselt toetuste kui kaudselt ühis- ja koostööprojektidega), võimestatakse kohalikke kogukondi ja toetatakse sotsiaalset kaasatust. Täpsemalt:

¹ <https://valitsus.ee/strateegia-est-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia>

² <https://www.agri.ee/euroopa-liidu-uhise-pollumajanduspoliitika-strateegiakava-2023-2027>

	<p>Erieesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtluse arendamine, eelkõige uute tasuvate töökohtade ja/või innovaatiliste lahenduste kaudu • Kohalike kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamine • Teenuste kättesaadavuse parandamine, sh läbi kogukonnateenuse arendamise • Keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste välja töötamine ja rakendamine • Maaelu positiivse kuvandi säilitamine ja propageerimine, sh arukate külade edendamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtluse arendamiseks on välja töötatud eraldi meede (meede 2: kohapealse ettevõtluse soodustamine), uuenduslikkus on üks läbivatest põhimõtetest • Kogukondade omaalgatuse ja võimekuse tõstmine on eesmärk meetmes 3 (kogukondade võimekuse suurendamine), samuti on LEADER-koostöö suunatud olulises osas just erinevate gruppide kaasamisele ja nende võimekuse tõstmisele • Teenuste kättesaadavus on otseselt adresseeritud ettevõtlusmeetmes (meede 2) • Kuvandi tugevdamine (piirkonna eripära) on oluliseks fookuseks meetmes 3 (kogukondade võimekuse suurendamine) • Sotsiaalset kaasatust toetab eraldi meede 5
<p>Ühtekuuluvus- poliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027³</p>	<p>Erieesmärk k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parandada võrdset ja õigeaegset juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, sealhulgas teenustele, millega parandatakse eluaseme ja isikukeskse hoolduse, sealhulgas tervishoiu kättesaadavust; ajakohastada sotsiaalkaitseüsteeme, sealhulgas parandada juurdepääsu sotsiaalkaitsele, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele; parandada tervishoiusüsteemide ja pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavust (sealhulgas puuetega inimeste jaoks), tõhusust ja vastupanuvõimet <p>Sekkumise eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine • Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine 	<p>Eesmärkide toetamiseks on IHKK strateegias välja töötatud spetsiaalne toetusmeede (meede 5), mis on otseselt suunatud sotsiaalvaldkonna edendamisele, sh uuenduslike teenuste arendamisele ja sotsiaalse kaasatuse suurendamisele.</p>
<p>Heaolu arengukava 2023–2030⁴</p>	<p>Arengukavas on sätestatud alaeesmärgid, millest kaks on seotud sotsiaalvaldkonna meetmega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr 3: vanemaelised on ühiskonnas sotsiaalselt kaasatud, neile on tagatud 	<p>Eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks on strateegias määratletud sotsiaalse kaasatuse tugevdamise meede (meede 5), mis adresseerib mõlemat alaeesmärki.</p>

³ <https://pilv.rtk.ee/s/j6HZp9QFAjJM7a3>

⁴ <https://www.sm.ee/heaolu-arengukava-2023-2030#heaolu-arengukava-20>

	<p>võrdsed võimalused ning nad on majanduslikult hästi toimetulevad</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr 4: Eesti sotsiaalhoolekande korraldus toetab inimeste heaolu ja sotsiaalse turvatunde kasvu 	
<p>Harju maakonna arengustrateegia 2040+⁵</p>	<p>Visioon 2040+:</p> <ul style="list-style-type: none"> Harju maakond on Põhja-Euroopa targa majanduse süda, siin on suurepärase elukeskkond, kestlik taristu ning kiired ja mugavad ühendused kogu maailmaga. <p>Strateegilised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> Harju maakond on rahvusvaheliselt hinnatud uue majanduse ja innovatsiooni keskus, mille suurim väärtus on siinsed inimesed ja kogukonnad. Harju maakonnas on Läänemere regiooni parim elukeskkond – turvaline, roheline, kestlik ning kaasaegsete töökohtade ja teenustega. Harju maakonnas on jätkusuutlik ja tasakaalustatud maakasutus, kestlik taristu ning kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused nii maakonna siseselt, ülejäänud Eestiga kui ka välisriikidega. 	<p>IHKK strateegiat võib käsitleda kohaliku tasandi instrumendina, mis keskendub elukeskkonnale, ettevõtlusele, kogukondadele ja sotsiaalsele kaasatusele. Välja töötatud toetusmeetmed aitavad saavutada maakonna tasandi eesmärgi.</p> <p>Keskendutakse nendele teemadele, mida ka maakonna strateegia tegevussuundades on LEADER-tegevusrühmade ülesandena käsitletud.</p>
<p>Anija valla arengukava aastateks 2021-2027⁶</p>	<p>Anija valla arenguvision aastaks 2027: Anija vald on kiiresti arenev kaasaegse elukeskkonnaga majanduslikult mitmekesine ja aktiivsete kogukondadega omavalitsus, kus elanikele on tagatud konkurentsivõimeline haridus ja sotsiaalne turvalisus.</p> <p>Anija valla visiooni elluviimiseks on püstitatud kolm laiemat valdkonnaülest eesmärki, mida toetavad valdkondlikud strateegilised eesmärgid ja tegevused.</p> <ol style="list-style-type: none"> Suurepärase elu- ja ettevõtluskeskkond Kodulähedane hea haridus ja kultuurielu Inimest väärtustav sotsiaalhoolekanne 	<p>Sarnaselt maakonnastrateegia elluviimise toetamisele aitab IHKK strateegia kaasa omavalitsuste arengupüüdluste saavutamisele kohaliku kogukonna tasandil.</p> <p>Laiemalt on kõigi KOVide arengukavade eesmärk kohaliku elukeskkonna arendamine, millesse panustavad kõik IHKK meetmed.</p> <p>Samuti on kõigi KOVide arengukavade puhul oluline ka kohaliku ettevõtluskeskkonna ning kogukondade areng, mis on ka IHKK strateegia fookuses, samuti sotsiaalse heaolu suurendamine.</p>
<p>Kose valla arengukava 2023-2035⁷</p>	<p>Visioon aastaks 2035 Kose vald on kogukondade vald. Kose on roheline mõtteviisi ja elukeskkonnaga kestlik 9000 elanikuga omavalitsus, millel on oma nägu ja lugu. Valla igas paigas on hea elada, võimalik on valida nii linlik kui maalähedane</p>	

⁵ <https://hol.ee/docs/file/HMAS%202040+.pdf>

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/aktiis/4280/9202/2017/Lisa%20M-17.pdf#>

⁷ https://www.riigiteataja.ee/aktiis/4021/2202/2001/Kose_M24_Lisa1.pdf#

	<p>elukeskond. Valda iseloomustab kogukondlik mõtteviis, tasakaalustatud areng ning tõhus juhtimine.</p> <p>Kose valla tegevus aluseks on kolm valdkonnaülest eesmärki: E1: Kose vald on kogukondade vald E2: Kose valla igas paigas on hea elada E3: Kose vald on tõhus tegutseja</p>	
<p>Raasiku valla arengukava aastateks 2019-2028⁸</p>	<p>Visioon: Raasiku vald on aastaks 2028 kõrgelt hinnatud elukeskkonnaga säästva arengu põhimõtteid järgiv, heaolu edendav, kaasav, kodune ja kogukonna algatusi toetav kohalik omavalitsus.</p> <p>Strateegilised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luua võimalused kõrgelt kvalifitseeritud personaliga aja nõuetele vastava alus-, põhi- ja huvihariduse andmiseks tänapäevaselt väljaarendatud kasvu-, õpi- ja töökeskkonnas. Arendada keskkonda, mis toetab noorte arengut, pakkudes mitmekesiseid võimalusi eneseteostuseks ning soodustades sihipärast tegevust ja vaba aja veetmist väljaspool kooli. • Pakkuda elanikkonnale kõrgel tasemel ja mitmekülgseid kultuurisündmusi ning osalemisvõimalusi, hoides ja arendades olemasolevaid traditsioone, kaasates ja toetades valdkonna kodanikuühendusi ning kodanikualgatust. • Populariseerida tervislikke eluviise ja toetada terviseedenduslikke ettevõtmisi vallas, pakkuda vallaelanikele mitmekülgseid sportimisvõimalusi. • Raasiku valla eakatele, erivajadustega inimestele ja abivajajatele on loodud võimalused väärilikuks toimetulekuks, kogukonnas elamiseks ja ühiskonnaelus osalemiseks. Laste ja lastega perede elukvaliteet ning heaolu Raasiku vallas on paranenud. Peredele on kättesaadavad peresuhteid, vanemlust ja laste arengut toetavad vajalikud teenused. • Raasiku vallas panustab kogukond aktiivselt kohaliku elu kujundamisse. • Raasiku vald on kodune ja turvaline paikkond, kus on elanikele loodud puhas ja meeldiv elukeskkond. 	

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4050/3201/9050/Raasiku%20valla%20arengukava.pdf#>

	<ul style="list-style-type: none">• Ettevõtluse arendamisele kaasaaitamine.	
--	---	--